

AR

2013/2

Arhitektura, raziskave
Architecture, Research

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za arhitekturo
Ljubljana 2013

ISSN 1580-5573

AR

Arhitektura, raziskave
Architecture, Research
2013/2

Fakulteta za arhitekturo
Ljubljana 2013

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo

ISSN 1580-5573 (tisk)
ISSN 1581-6974 (www)

Urednik / Editor

doc. dr. Domen Zupančič, UL FA

Področni uredniki / Regional editors

prof. dr. Grigor Doytchinov, Gradec, A
prof. dr. Lenko Pleština, Zagreb, HR
prof. dr. Mariana Correia, Vilanova de Cerveira, PT
dr. Maddalena Achenza, Cagliari, IT
prof. Fernando Vegas Manzanares, Valencia, ES

Uredniški odbor / Editorial Board

urednik doc. dr. Domen Zupančič, UL FA
prof. dr. Petra Čeferin, UL FA
prof. dr. Jaka Bonča, UL FA
prof. dr. Martina Zbašnik Senegačnik, UL FA
prof. dr. Tadeja Zupančič, UL FA
prof. dr. Vojko Kilar, UL FA
doc. dr. Matej Blenkuš, UL FA
dr. Matevž Juvančič, UL FA
doc. dr. Beatriz Tomšič Čerkez, UL PeF
prof. Paul O. Robinson, UL FA

Znanstveni svet / Scientific Council

prof. dr. Paul Oliver, Oxford, UK
prof. Christian Lassure, Paris, FR
akademik prof. dr. Andrej Kranjc, Ljubljana, SLO
prof. dr. Marc Vanlangendonck, Leuven, B
prof. dr. Borut Juvanec, Ljubljana, SLO
prof. Miloš Florijančič, Ljubljana, SLO

Recenzentski svet / Supervising Council

prof. dr. Kaliopa Dimitrovska Andrews, Ljubljana, SLO
akademik prof. dr. Igor Grabec, Ljubljana, SLO
prof. dr. Hasso Hohmann, Ljubljana, SLO
prof. mag. Peter Gabrijelčič, Ljubljana, SLO
zaslužni profesor dr. Peter Fister, Ljubljana, SLO
prof. dr. Vladimir Brezar, Ljubljana, SLO
prof. dr. Denis De Luca, Valletta, MT

Klasifikacija / Classification

mag. Doris Dekleva-Smrekar, CTK UL

Uredništvo AR / AR Editing

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za arhitekturo
doc. dr. Domen Zupančič
Zoisova 12
1000 Ljubljana
Slovenija

Prelom / Layout

Marta Bujanda Miguel

Naročanje / Subscription

cena številke / price per issue 17,60 EUR
za študente / student price 10,60 EUR
dekanat@fa.uni-lj.si

Revija je vpisana v razvid medijev pri MK pod številko 50

Revija je dosegljiva oz. indeksirana na naslednjih mestih:

Cobiss, ICONDA, MIT digital library, Ulrich, DOAJ, CEEOL, DLib, UL FA AR

Za vsebino člankov odgovarjajo avtorji. / Authors are responsible for their papers

Revija sofinancira / Journal is cofinanced

ARRS

Tisk / Printing

Tiskarna Peterlin

Uvodnik / Editorial	1
Članki / Articles	
<i>Špela Hudnik</i> POMEN KOMPLEKSNEGA MIŠLJENJA V PROCESU UČENJA ARHITEKTURNE KOMPOZICIJE <i>COMPLEX THINKING IN THE PROCESS OF LEARNING ARCHITECTURAL COMPOSITION</i>	5
<i>Manja Kitek Kuzman, Mirko Kariž, Martina Zbašnik-Senegačnik</i> SODOBNIH KONSTRUKCIJ PASIVNIH HIŠ V SLOVENIJI <i>CONTEMPORARY CONSTRUCTIONS OF TIMBER PASSIVE HOUSES IN SLOVENIA</i>	11
<i>Tomaz Krušec</i> SPOMINSKI KOMPLEKS KAMPOR NA OTOKU RAB <i>KAMPOR MEMORIAL COMPLEX</i>	17
<i>Vladimir Brezar</i> RECENZIJA KNJIGE LJUBLJANSKA INŽENIRSKA ZBORNICA <i>THE SLOVENIAN CHAMBER OF ENGINEERS</i>	29
Poročila o projektih / Project Reports	
<i>Vojko Kilar</i> VARNOST PASIVNIH HIŠ PRI POTRESU, ZAKLJUČNO POROČILO <i>SAFETY OF PASSIVE HOUSES SUBJECTED TO EARTHQUAKE, FINAL REPORT</i>	33

This year the AR Architecture Research magazine acquired a new editor. Yet, in terms of its contents, the magazine is not abandoning the established fields; it remains faithful to the theory of architecture, the exploration of space, urban design themes, and other engineering disciplines in the field of structure building. And there are, of course, the humanities such as anthropology, history, archaeology and others.

Pointing the finger of blame at the economic crisis has become an ugly habit of all of us. But this is not right. The economic crisis is just an excuse of the negligent ones. In this issue, our colleagues speak about architecture, business possibilities and history. Attentive reading will lead to the fundamental realisation that comprehensive planning depends on the participants' collaboration. Our colleague **Špela Hudnik** contributes the article **COMPLEX THINKING IN THE PROCESS OF LEARNING ARCHITECTURAL COMPOSITION** in which she unveils the field of complex thinking. This is not merely a fad of this century given that complex thinking has already been fruitfully written about and even more talked about by Edgar Morin. Our colleague presents the ways of generating creative ideas. Is there something like uncreative ideas? Through examples she shows us the compositions of contents and merges them with the languages of architecture and the fine arts. The complexity of thinking leads to aesthetic sensibility and holistic development of the personality. This is precisely what future generations of architects should get to know and develop within themselves.

The contributing authors **Manja Kitek Kuzman, Mirko Kariž and Martina Zbašnik-Senegačnik** were engaged in research entitled **CONTEMPORARY CONSTRUCTIONS OF TIMBER PASSIVE HOUSES IN SLOVENIA**. Architecture and the construction industry lie at the centre of the endeavour advocated by the EU to reduce primary energy consumption by 20% by 2020. Prudent planning and well-thought-out treatment of materials and components potentially play a major role in saving primary energy. Of particular significance is the inclusion of regenerative materials in the design of details. Wood is the right answer, as is also acknowledged by international guidelines. A timber structure achieves satisfactory safety and low emission results. The paper's authors emphasise that Slovenia's construction businesses are recognised and capable builders of low-energy houses. Their answer to their future business direction is: timber passive houses.

The contribution of our colleague **Tomaz Krušec** relocates us to the island of Rab. His article about the **KAMPOR MEMORIAL COMPLEX** analyses the design of the complex which was built in 1953 on the site of a former cemetery (1942–43). Architecture for the dead is concise, clear-cut and intrinsically linked with a path of remembrance and longing. The grief of wars is limitless; victims occur on both sides and cement the folly. Krušec described the compositional tenets and parallels mirroring the influence of Ravnikar's mentors Le Corbusier and Plečnik.

Vladimir Brezar, another colleague, read and reviewed for us the book called **THE SLOVENIAN CHAMBER OF ENGINEERS**. At the end, there is a report on a project at the Faculty of Architecture of the University of Ljubljana conducted by our colleague Vojko Kilar.

Editor

Doc. dr. Domen Zupančič

Revija AR arhitektura, raziskave je v tem letu prešla v nove uredniške roke. Vsebinsko se revija ne odmika od ustaljenih področij, ostaja zvesta teoriji arhitekture, raziskovanju prostora, urbanističnim temam ter drugim inženirskim panogam na področju graditve objektov. Seveda, so tu še druge humanistične vede: antropologija, zgodovina, arheologija in še druge.

Sklicevanje na ekonomsko krizo je postala grda navada vseh nas. Temu ni tako. Ekonomska kriza je le izgovor površnih. Kolegice in kolegi v tej številki govorijo o arhitekturi, gospodarskih možnostih in zgodovini. Podrobno branje vsebine razkriva temeljno spoznanje, da je celostno načrtovanje odvisno od sodelovanja udeležencev.

Kolegica **Špela Hudnik** prispeva kom **POMEN KOMPLEKSNEGA MIŠLJENJA V PROCESU UČENJA ARHITEKTURNE KOMPOZICIJE** odstira področje kompleksnega mišljenja. To ni le modna muha tega stoletja, o kompleksnem mišljenju plodno piše in še mnogo bolj govori Edgar Morin. Kolegica predstavlja načine ustvarjanja kreativnih idej. Ali obstajajo nekreativne ideje? S primeri pokaže kompozicije teh vsebin ter jih spaja z likovnim in arhitekturnim jezikom. Kompleksnost mišljenja vodi k estetski občutljivosti in k razvoju celovite osebnosti. Prav to morajo bodoči rodovi arhitektov spoznati in okrepiti.

Avtorji **Manja Kitek Kuzman, Mirko Kariž, Martina Zbašnik-Senegačnik** so se poglobili v raziskavo **SODOBNIH KONSTRUKCIJ PASIVNIH HIŠ V SLOVENIJI**. V skrbi doseganja zastavljenega EU cilja, da bi leta 2020 zmanjšali 20% rabe primarne energije, je poglavitno področje arhitektura in gradbeništvo. Preudarno načrtovanje in ravnanje z gradivi ter komponentami ima velik potencial na področju prihranka primarne energije. Poseben pomen predstavlja vključevanje regenerativnih gradiv pri zasnovi detajlov. Les je pravi odgovor, temu v prid so zapisane tudi mednarodne smernice. Lesena konstrukcija dosega varnostne in nizkoemisijske učinke. Avtorji poudarjajo, da je slovensko gospodarsko zmožno in prepoznano na področju izvedbe nizkoenergijskih stavb. Za premik naprej ponujajo odgovor: lesene pasivne stavbe.

Kolega **Tomaž Krušec** se je s svojim člankom postavil na otok Rab. Članek **SPOMINSKI KOMPLEKS KAMPOR NA OTOKU RAB** razčlenjuje zasnovo kompleksa, ki je bil leta 1953 zgrajen na mestu nekdanjega pokopališča (1942 – 43). Arhitektura za pokojne je lapidarno jasna, čista in karakterno povezana s potjo spominjanja ter hrepenenja. Žalost vojn je brez meja, žrtve so na vseh straneh. Žrtve so fiksativ neumnosti. Kolega Krušec je opisal kompozicijske principe in vzporednice vpliva Ravnikarjevih mentorjev Le Corbusierja in Plečnika.

Kolega **Vladimir Brezar** je za nas prebral knjigo **LJUBLJANSKA INŽENIRSKA ZBORNICA** in jo v recenziji osvetlil našemu bralstvu. Ob koncu pa je še poročilo o projektu, ki ga na UL FA vodi kolega **Vojko Kilar**.

Urednik

Doc. dr. Domen Zupančič